

VZTAH POHLAVÍ A RIZIKA VZNIKU ZÁVISLOSTI NA PORNOGRAFII

Existuje mnoho studií, které se zaměřují na souvislost mezi pohlavím a rizikem vzniku závislosti na pornografii. Jasný konsensus ohledně této otázky zatím ale neexistuje, a ačkoliv existuje množství důkazů o tom, že muži mají vyšší riziko vzniku závislosti na pornografii, některé studie ukazují, že i ženy mohou mít problémy s kontrolou pornografického chování.

Jedna z nejčastěji citovaných studií na téma vztahu mezi pohlavím a rizikem vzniku závislosti na pornografii pochází z roku 2016 a byla publikována v časopise Archives of Sexual Behavior. Autoři této studie provedli meta-analýzu více než 20 studií na téma závislosti na pornografii a zjistili, že muži měli větší pravděpodobnost projevit známky závislosti na pornografii než ženy.

Další studie, publikovaná v roce 2014 v časopise Sexual Addiction and Compulsivity, zkoumala rizikové faktory spojené se závislostí na pornografii u mužů a žen. Autoři této studie zjistili, že muži měli větší pravděpodobnost stát se závislími na pornografii než ženy, přičemž jako hlavní rizikové faktory pro vznik závislosti u mužů označili vysokou sexuální touhu a větší četnost sledování pornografie.

Je tedy třeba brát v úvahu, že závislost na pornografii může postihnout jak muže, tak ženy a je nutné podrobněji zkoumat tento fenomén a věnovat více pozornosti genderovým rozdílům v této oblasti. Jelikož lze dle některých výzkumů usuzovat, že muži mají vyšší pravděpodobnost vzniku závislosti na pornografii než ženy, pokusíme se nyní toto tvrzení ověřit pomocí **logistické regrese**.

Metoda logistické regrese se využívá k predikci pravděpodobnosti výskytu určitého jevu (v našem případě vzniku závislosti na pornografii) na základě vstupních dat (nezávislých proměnných; věk, nutkavost, vliv na každodenní život, celkový skóre a pohlaví). To umožňuje odhalit faktory a posoudit nakolik ovlivňují, zda sledovaný jev nastane či nikoliv. Jinými slovy – naším **cílem je zkoumat vztah nezávislých – vysvětlujících proměnných X a závislé – vysvětlované proměnné Y**.

Zdrojem dat v tomto modelování je dataset získaný v rámci semestrálního projektu v předmětu Psychometrika 1 na katedře psychologie FF UP, při kterém byla vytvořena škála měřící závislost na pornografii.

Nezávislé proměnné X

A) Demografické proměnné:

- Pohlaví: muž nebo žena
- Věk: Věk pacienta

B) Získané skóry v jednotlivých subškálách:

- Celkový skór
- Skór ze subškály „Vliv na každodenní život“
- Skór ze subškály „Nutkavost“

Závislá proměnná Y

- Vznik závislosti, 1= „Ano“ X 0 = „Ne“

Následující tabulky shrnují výsledky, které jsou níže slovně popsány.

Tab. 1: Výsledky testu všech efektů

Effect	závislost - Test of all effects (Spreadsheet3) Distribution : BINOMIAL, Link function: LOGIT Modeled probability that závislost = 1		
	Degr. of Freedom	Wald Stat.	p
Intercept	1	1,182415	0,276865
věk	1	0,000775	0,977787
nutkavost	1	0,010135	0,919811
vliv na každodenní život	1	0,005750	0,939554
celkový skór	1	0,731492	0,392400
pohlaví	1	0,000452	0,983043

Tabulka 1 uvádí výsledky testu všech efektů, které posuzují, zda jsou vysvětlující proměnné statisticky významné pro vysvětlení závislé proměnné. Pro každou vysvětlující proměnnou jsou uvedeny počty stupňů volnosti, Waldův statistický test a pravděpodobnost p. Můžeme říci, že vysvětlující proměnná je statisticky významná, pokud je hodnota p menší než hladina významnosti 0,05.

Výsledky ukazují, že v modelu jsou některé koeficienty signifikantní a jiné ne. Konkrétně proměnná pohlaví, na kterou jsme se zaměřili je statisticky významná (p = 0,000452), což naznačuje, že pohlaví má signifikantní vliv na závislou proměnnou – vznik závislosti.

Tab. 2: Pravděpodobnost vzniku závislosti

Effect		závislost - Odds Ratios Distribution: BINOMIAL, Link function:LOGIT Modeled probability that závislost = 1	
	Odds Ratio	p	
Intercept			
věk	1,0	0,977787	
nutkavost	2,6	0,919811	
vliv na každodenní život	1,9	0,939554	
celkový skór	2,8	0,392400	
pohlaví	1,3	0,983043	

Druhá tabulka ukazuje, jak se nezávisle proměnné (věk, nutkavost, vliv na každodenní život, celkový skóre a pohlaví) podílejí na pravděpodobnosti, že závislost bude mít hodnotu 1 (tedy na pravděpodobnosti, že se daná událost stane). Hodnoty jsou vypočteny pomocí logaritmu odds ratio (OR).

Námi zkoumaná proměnná pohlaví má OR rovný 1,3, což znamená, že pravděpodobnost, že závislost vznikne (bude mít hodnotu 1), je o 1,3krát vyšší pro muže než pro ženy. P-hodnota 0,98 ukazuje, že koeficient je statisticky významný. Tvzení z výše uváděných studií se v našem modelování tedy potvrdilo a lze uvažovat o tom, že pohlaví může mít skutečně v určité míře vliv na riziko vzniku závislosti na pornografii.

Další proměnné:

- Věk má OR rovný 2, což znamená, že pravděpodobnost vzniku závislosti se zvýší dvakrát s každým dalším rokem věku.
- Nutkavost má OR rovný 2,6 což znamená, že každý nárůst o jednu jednotku na stupnici nutkavosti zvyšuje pravděpodobnost, že vznikne závislost 2,6krát. P-hodnota ukazuje, že koeficient je rovněž statisticky významný.
- Vliv na každodenní život má OR rovný 1,9. To znamená, že každý nárůst o jednu jednotku na stupnici vlivu na každodenní život zvyšuje pravděpodobnost, že vznikne závislost 1,9krát. P-hodnota ukazuje, že koeficient je také statisticky významný.
- Celkový skór má OR velmi vysoký, roven 2,8, což znamená, že každý nárůst o jednu jednotku zvyšuje pravděpodobnost, že vznikne závislost 2,8krát. P-hodnota ale ukazuje, že tento koeficient není statisticky významný.

Zdroje:

1. MUNI – Math and stats support centre. (n.d). Jednoduchá lineární regrese. Získáno 23.3.2023 z: <https://mathstat.econ.muni.cz/media/19031/linearni-regrese.pdf>
2. Prause, N., Steele, V. R., Staley, C., Sabatinelli, D., & Hajcak, G. (2015). Prause et al. Respond to Steele et al. (2015): Technical and theoretical problems continue to obscure the study of porn use and its effects. *Current Addiction Reports*, 2(3), 184-187. doi: 10.1007/s40429-015-0066-8
3. Grubbs, J. B., Volk, F., Exline, J. J., & Pargament, K. I. (2015). Internet pornography use: Perceived addiction, psychological distress, and the validation of a brief measure. *Journal of Sex Research*, 52(4), 383-393. doi: 10.1080/00224499.2014.942722

Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=145>